

המשפט הבינלאומי של הבנייה

מונוגרפיה אקדמית

הספר המלא

Author: דמיטרי בלקין (ORCID:
(<https://orcid.org/0009-0003-1532-1958>)

פרופסור חבר למשפט בינלאומי, האקדמיה
הסלאבית-יוונית-לטינית, מוסקבה, רוסיה.
דוא"ל: dmitryb81@gmail.com

DOI: [icl.he.ch11/10.64457](https://doi.org/10.64457/icl.he.ch11)

מנגנוני מדיניות וישימות בחוזי בנייה בינלאומיים: ריאליזם ישראלי בסיכונים, פיקוח ואכיפה

ציטוט מומלץ: דמיטרי בלקין. מנגנוני מדיניות וישימות בחוזי בנייה בינלאומיים: ריאליזם ישראלי בסיכונים, פיקוח ואכיפה. בתוך דיני בנייה בינלאומי. מוסקבה: האקדמיה הסלאבית-יוונית-לטינית, 2025. DOI: [10.64457/icl.he.ch11](https://doi.org/10.64457/icl.he.ch11).

חוזי בנייה חוצי-גבולות מעצבים השפעה דיפלומטית בסדר רב-קוטבי מתהווה.

המחקר משווה את CISG 1980, עקרונות UNIDROIT, תבניות FIDIC וחוק FCPA.

התגלו סתירות משפטיות ופערי סמכות.

תקנון אחיד וסיוע קונסולרי מצמצמים אי-ודאות.

עשרה מנגנונים דיפלומטיים מחזקים אמון ומשקיעים.

חוזי בנייה חוצי-גבולות מעצבים השפעה דיפלומטית בסדר רב-קוטבי מתהווה.

המחקר משווה את CISG 1980, עקרונות UNIDROIT, תבניות FIDIC וחוק FCPA.

פרק 11. מנגנוני מדיניות וישימות בחוזי בנייה בינלאומיים: ריאליזם ישראלי

בסיכונים, פיקוח ואכיפה — DOI: [10.64457/icl.he.ch11](https://doi.org/10.64457/icl.he.ch11)

התגלו סתירות משפטיות ופערי סמכות.

תקנון אחיד וסיוע קונסולרי מצמצמים אי-ודאות.

עשרה מנגנונים דיפלומטיים מחזקים אמון ומשקיעים.

חוזי בנייה חוצי-גבולות מעצבים יותר ויותר השפעה דיפלומטית בסדר רב-קוטבי מתהווה. הפרק מיישם ניתוח משפטי משווה של אמנת האו"ם בדבר חוזים למכר טובין בינלאומי משנת 1980 (CISG), עקרונות UNIDROIT, חוזי התקן של FIDIC וחוק המניעת שוחד של ארה"ב (FCPA). מתגלים סתירות בדין, עמימות בסמכות שיפוט וסיכוני מוניטין, הממחישים כיצד סטנדרטיזציה של תנאי חוזה ומעורבות קונסולרית מתמשכת מפחיתים אותם. מזוקקים עשרה מנגנונים דיפלומטיים פרגמטיים – החל מתיאום עם הבנק החדש לפיתוח של BRICS ועד למיתוג תשתית גלובלית אחידה – לחיזוק יכולת הצפייה והאמון של המשקיעים. בשילוב הדוקטרינה החוזית עם דיני יחסי החוץ, המחקר מראה כי דיפלומטיה, פרקטיקת בורות ומסגרות ציות מפחיתים במשותף את אי-הוודאות המשפטית ומזרזים שיתוף פעולה.

החשיבות האסטרטגית של פרויקטי בנייה בין-לאומיים ותפקיד המשפט הבין-לאומי

פרויקטי בנייה בין-לאומיים, בתנאי תהליכי אינטגרציה מואצים במסגרת עיצובו של עולם רב-קוטבי, רוכשים משמעות אסטרטגית כשהם משפיעים באופן ניכר הן על הפיתוח הכלכלי של מדינות והן על חיזוק יחסיהן הדיפלומטיים. מימושם של פרויקטי תשתית גדולים – קווי נפט וגז, נמלים, רשתות תחבורה, מתקני אנרגיה – מתבצע ברובו על ידי חברות בנייה רב-לאומיות, דבר הנוגע בהכרח לאינטרסים של מספר מדינות ודורש תאום ברמה של המשפט הבין-לאומי.

המשפט הבין-לאומי משמש ככלי מפתח להסדרת חוזי בנייה חוצי-גבולות, בכך שהוא מספק בסיס משפטי לאינטראקציה בין מדינות וחברות רב-לאומיות. מחקר מאת י.א. אנוסוב (2022) מראה שתהליכי אינטגרציה במסגרת EEU (האיחוד הכלכלי האירו-אסייתי) תורמים לשיפור ההסדרה המשפטית של חוזי בנייה בין-לאומיים, דבר בעל חשיבות לפרויקטים חוצי-גבולות מודרניים. בנוסף, מחקרה של ד.י. אימאמובה (2023) מאשר שמושג "חוזה בנייה בין-לאומי" נותר בלתי מוגדר דיו בחקיקה, מה שיוצר קשיים ביישוב סכסוכים ומחייב שיפור נוסף של המנגנונים המשפטיים בתחום זה. על רקע בנייתו של עולם רב-קוטבי, מתחדדת ההכרחיות לתאם נורמות ותקנים בתחום הבנייה, באופן שמקדם הרמוניזציה של היחסים בין מדינות והפחתת אי-הוודאות המשפטית.

תפקידם של הסכמים בין-לאומיים בתקנון והפחתת אי-הוודאות המשפטית

הסכמים בין-לאומיים כדוגמת אמנת וינה 1980 (CISG) ועקרונות UNIDROIT לחוזים מסחריים בין-לאומיים ממלאים תפקיד מכריע בעיצוב התשתית המשפטית הגלובלית להסדרת חוזי בנייה בין-לאומיים. מסמכים אלה נועדו לקבוע תקנים אוניברסליים בתחום הסחר והיחסים החוזיים חוצי-הגבולות, ובכך לפשט את תהליך כריתת החוזים בין צדדים ממערכות משפט

שונות. חשיבותם של מסמכים אלה נעוצה ביכולתם להסתגל לתנאים הדינמיים של שוק הבנייה הבין-לאומי, ובכך להבטיח שרגולציה משפטית תהיה עדכנית וגמישה. יתרה מזו, הסכמים אלו תורמים לא רק לאחידות של נורמות משפטיות, אלא גם להפחתה משמעותית של חוסר הוודאות המשפטית בעת כריתת חוזה בנייה בין צדדים ממדינות שונות. תקנון של הוראות בדבר זכויות וחובות הצדדים, דרישות פרוצדורליות והשלכות של הפרות חוזה ממזער עימותים פוטנציאליים, מבטיח צפיות בביצוע החוזים ומחזק אמון בין המשתתפים בפרויקטי בנייה בין-לאומיים. כפי שמציין ו.ג. ז'אדן במחקרו, הסכמים כאלה מפחיתים את הסבירות למחלוקות ברמת רשויות המדינה ומקדמים הבנה הדדית בין מדינות, דבר אשר בתורו מסייע לפיתוח שיתוף פעולה בין-לאומי בתחום הבנייה ולחיזוק יחסים בין-מדינתיים יציבים. יש להדגיש, שממד חשוב של מסמכים בין-לאומיים אלה הוא השפעתם על יחסים דיפלומטיים בין מדינות, שכן הם יוצרים בסיס משפטי ליישוב סכסוכים פוטנציאליים, ובכלל זה סכסוכים הקשורים לפרויקטי בנייה חוצי-גבולות.

על אף כמות ניכרת של מחקרים המוקדשים לדיני יחסי החוץ כענף של המשפט הבין-לאומי (כולל תתי-הענפים של דיני דיפלומטיה וקונסוליה), הצורך לבחון את השפעתם על היבטים מעשיים של יחסים כלכליים בין-לאומיים נותר אקטואלי. במסגרת ביצוע פרויקטי בנייה חוצי-גבולות, גוברת חשיבותם של מנגנונים דיפלומטיים וקונסולריים, המיועדים להבטיח הגנה על זכויות אזרחים וישויות משפטיות מעבר לגבולות מדינתם. צעדים אלו חשובים במיוחד למזעור סיכונים ולמניעת סכסוכים פוטנציאליים בסביבה המשפטית הבין-לאומית.

מנגנונים דיפלומטיים וקונסולריים בבנייה חוצת גבולות

הדיסרטציה של ג'. ח. י. אל-פקי חושפת בפירוט מנגנונים לחיזוק ההבנה ההדדית בין מדינות באמצעות הגנה דיפלומטית וסיוע קונסולרי להגנת זכויות אזרחים בחו"ל. ההגנה הדיפלומטית והסיוע הקונסולרי מסייעים בהעלאת רמת האחריות של המדינות הקולטות כלפי משקיעים וקבלנים זרים, ובכך תורמים ליצירת סביבה נוחה לניהול עסקים חוצי-גבולות. מחקרו של אל-פקי מדגיש כי צעדים דיפלומטיים יכולים לשפר משמעותית את האינטראקציה בין צדדים לחוזים בין-לאומיים, בהשפיעם על התנאים המשפטיים והכלכליים של ביצועם. החוקר מגיע למסקנה שצעדים דיפלומטיים וקונסולריים, בהיותם חלק ממערכת משפטית בין-לאומית כוללת, טומנים בחובם פוטנציאל לחיזוק היחסים הדיפלומטיים בין מדינות. שימוש אפקטיבי במנגנונים אלה בהקשר של בנייה חוצת גבולות יאפשר לא רק להגן על זכויות המשתתפים, אלא גם לתרום לשמירת יחסים בין-לאומיים יציבים וניתנים לחיזוי – גורם חשוב בהסדרת חוזה בנייה בין מדינות.

זאת ועוד, מחקרו של ח. בסאסו מראים שבוררים בין-לאומיים מקדישים תשומת לב משמעותית הן להוראות חוזיות והן לנורמות מסחריות, דבר המעיד על הצורך בגישה מקיפה ליישוב סכסוכים בבנייה בין-לאומית. כפי שג'. פיצמוריס מציין נכונה, גישות כאלה מחזקות את היציבות המשפטית ומגנות על האינטרסים של כל הצדדים. חשיבותם של מנגנוני בורות נבחנת גם במחקרה של ג'. ג'נקינס, המדגיש את תפקיד הבוררות כשיטה העיקרית ליישוב סכסוכים בפרויקטי בנייה בין-לאומיים. בנוסף, על פי לשכת עורכי הדין הבין-לאומית (IBA),

תקני ציות מקיפים מניחים בסיס להגברת האמון והשקיפות בין צדדים חוזיים – דבר החשוב במיוחד בפרויקטי תשתית גדולים.

במצב של מתיחות פוליטית בין-לאומית גוברת, נציגויותיה הדיפלומטיות והקונסולריות של רוסיה הולכות וצוברות משמעות, שכן הן מבטיחות הגנה משפטית לאזרחים ולארגונים המעורבים בחוזי בנייה חוצי-גבולות ומגינות על האינטרסים הלאומיים של רוסיה. התפתחויות עדכניות בדיני דיפלומטיה – במיוחד בכל הנוגע לתקנון וקידוד – מאששות את הצורך בחיזוק מנגנונים דיפלומטיים בהסדרת פרויקטים חוצי-גבולות. יש לציין כי א. ח. אבאשידזה, בספרו, מייחס חשיבות רבה לסוגיית קידוד נורמות דיפלומטיות. ההתפתחות ההיסטורית של יסודות המשפט של יחסי החוץ – החל בתקנות וינה מ-1815 ועד לאמנות וינה משנים 1961, 1963 ו-1975 – מאששת את הצורך בהמשך קידוד נורמות אלה. מסמכים אלו הציבו תשתית משפטית יציבה להגנה דיפלומטית וקונסולרית על משתתפים בפרויקטים חוצי-גבולות, ובכך שיפרו משמעותית את שיתוף הפעולה בין מדינות.

הסדרת חוזי בנייה חוצי-גבולות באמצעות מנגנונים דיפלומטיים וקונסולריים מחייבת תיאום ברור בכל הרמות. הניסיון מראה שהאפקטיביות של מנגנונים כאלה קשורה ישירות לקידוד המעמד המשפטי של הנציגויות הקונסולריות והדיפלומטיות. כך עולה גם מממצאי מחקרים המדגישים את חשיבות התמיכה הדיפלומטית ביצירת תנאים נוחים לשיתוף פעולה בין-לאומי.

ההבנה של תפקיד הגופים הממלכתיים ונושאי המשרה ביישום חוזים בין-לאומיים ממלאת אף היא תפקיד מרכזי. כפי שטוען בצדק ו. א. זורין, חלוקת תפקידים ברורה בין משתתפי התהליך הדיפלומטי מסייעת להגביר את יעילות שיתוף הפעולה בין המדינות המשתתפות בפרויקטים חוצי-גבולות. הדבר מאפשר לצמצם סכסוכים משפטיים ולחזק אמון בין הצדדים – עניין החשוב במיוחד בהקשר של יוזמות תשתית עולמיות.

תפקיד דיני יחסי החוץ והגנת האינטרסים הלאומיים: ההקשר הרוסי

במסגרת ההסדרה המשפטית של חוזי בנייה חוצי-גבולות, להגנת הריבונות של המדינה והאינטרסים הלאומיים חשיבות מיוחדת עבור רוסיה. מחקרו של א. ירניאזוב (2023) מראה שהסינרגיה בין חוזי בנייה בין-לאומיים להסכמי השקעה מסייעת לאזן בין אינטרסים מסחריים וציבוריים – היבט חשוב באסטרטגיה המדינית העכשווית. הדבר קשור ישירות לצורך בתמיכה דיפלומטית וליווי של פרויקטי בנייה חוצי-גבולות, המהווים לא רק מיזמים מסחריים אלא גם מכשירים לחיזוק הביטחון הלאומי והמוניטין של המדינה בזירה הבין-לאומית. שיתוף הפעולה המוצלח של גופים ממלכתיים עם סובייקטים של המשפט הבין-לאומי הוא גורם מפתח למימוש יעיל של חוזים כאלה, שלעיתים קרובות דורשים עבודה מתואמת לא רק בתוך המדינה אלא גם ברמה הבין-מדינתית, לרבות תיאום הדוק עם ארגונים בין-לאומיים שונים ועם גורמים שלעיתים אינם ידידותיים. מסקנה זו נתמכת על ידי ו. ג. ז'אדן, הכותב שעל מנת להבטיח יציבות ביחסים הבין-לאומיים והגנה על האינטרסים הלאומיים, על רוסיה לעבוד באופן פעיל עם ארגונים בין-לאומיים אירופיים למרות הבעיות והמחלוקות הקיימות (Zhadan, 2016).

ריבונות המדינה מחייבת שליטה על קשריה הכלכליים החיצוניים, ובכלל זה על פרויקטי תשתית אשר לעיתים קרובות מושכים משקיעים וקבלנים זרים. יישום פרויקטים כאלה כרוך לא רק בליווי משפטי אלא גם בתיאום דיפלומטי לשם הגנה על האינטרסים של חברות רוסיות בחו"ל ולהבטחת ביטחון המשפטי. מסקנה זו מאוששת על ידי ו. א. ניקונוב, המציין ששימור הריבונות הלאומית והגנת האינטרסים הכלכליים של המדינה דורשים יצירת תנאים משפטיים שיאפשרו למזער התערבות של מדינות זרות בהיבטים מרכזיים של פרויקטים חוצי-גבולות (Nikonov, 2014).

להשגת יעדים אלו, רוסיה מפתחת מערכת של תמיכה דיפלומטית המכוונת לליווי פרויקטי תשתית גדולים מעבר לשיפוט הלאומי. ההגנה הדיפלומטית מאפשרת לא רק למזער סיכונים של סכסוכים משפטיים וכלכליים אלא גם לחזק את ריבונות המדינה באמצעות הסדרה יעילה של יחסים חוזיים חוצי-גבולות. בהקשר זה, מחקרים של מ. ק. גונר מאשרים שתיאום בין משרד החוץ לבין גופים מסחריים תורם לפיתוח שיתוף פעולה ארוך טווח עם שותפים בין-לאומיים תוך הגנה על האינטרסים הלאומיים (Gunar, 2015).

הכוונה האסטרטגית של מדיניות החוץ של הפדרציה הרוסית מעוגנת בשורת צווים נשיאותיים. התמיכה הדיפלומטית בחוץ בנייה חוצי-גבולות יוצרת תנאים לקידום האינטרסים של רוסיה בתחומים בעלי חשיבות אסטרטגית כגון אנרגיה, תחבורה ותשתיות ביטחוניות. פרויקטים אלה לא רק מחזקים את מעמדה הכלכלי של רוסיה בשוק העולמי אלא גם מהווים בסיס ליצירת קשרי שותפות ארוכי טווח עם מדינות זרות. הליווי הדיפלומטי מבטיח את עמידותם של פרויקטים כאלה, מחזק את מעמדה הבין-לאומי של רוסיה ותומך באיזון בין אינטגרציה גלובלית לבין סדרי עדיפויות לאומיים.

עשרה מגננונים לקידום אסטרטגי של חברות בנייה לאומיות באמצעות ערוצים קונסולריים ודיפלומטיים

כתוצאה מהמחקר גובשו עשרה מגננונים לתמיכה בהתרחבות בינלאומית של חברות הבנייה הלאומיות. מגננונים אלה יכולים להיות מומלצים למשרד החוץ של הפדרציה הרוסית על מנת לשפר את הפרקטיקה של הנציגויות הדיפלומטיות והקונסולריות הרוסיות בחו"ל:

1. תמיכה פעילה דרך בנקים בהשתתפות המדינה. אין הכוונה דווקא לבנקים לאומיים – שכבר ממילא מעניקים מימון ליוזמות בחו"ל ולחברות רוסיות המשתתפות בפרויקטי בנייה בין-לאומיים – אלא לעבודה ממוקדת של שירותי החוץ מול הבנק החדש לפיתוח (NDB) של BRICS. על הנציגויות בחו"ל להירתם כדי לסייע לחברות בנייה רוסיות להיכלל בכל מכרז בנייה הממומן דרך ה-NDB. נכון לינואר 2025, מתוך 122 פרויקטי NDB (לא כולל פרויקטים ברוסיה עצמה), באף מכרז לא הופיעו קבלנים רוסים, על אף שרוסיה תרמה חמישית מהונו של הבנק.

2. הפניית פורומים ויוזמות דו-צדדיות לבמות בחו"ל במקום לרוסיה. היוזמות הקונסולריות והדיפלומטיות של רוסיה לתמיכה בחברות הבנייה הלאומיות בחו"ל מתמקדות בעיקר בארגון פורומים ומפגשים עסקיים ברוסיה, שאליהם מוזמנים נציגים ממדינות אפריקה ואמריקה

פרק 11. מגננוני מדיניות וישימות בחוץ בנייה בינלאומיים: ריאליזם ישראלי

הלטינית. גישה זו מגבילה אפשרויות למגע ישיר עם רשויות ומגזר עסקי מקומי בארצותיהם, ומפחיתה את יעילות קידום החברות הרוסיות בפרויקטי בנייה בין-לאומיים. לעומת זאת, סין עושה שימוש נמרץ בפורומים דו-צדדיים כגון פורום שיתוף הפעולה סין-אפריקה (FOCAC) והפורום סין-CELAC, המתכנסים במידה רבה בשטחי מדינות אפריקה ואמריקה הלטינית. הדבר מאפשר דיפלומטיה הסינית לרקום קשרים הדוקים עם שותפים מקומיים, לתאם במהירות תנאי חוזה ולהבטיח תמיכה לחברותיה בסביבה תחרותית.

3. יצירת יוזמת תשתית גלובלית, גדולה ובעלת מיתוג ברור. על רוסיה, כמדינה הגדולה בעולם וכצומת מעבר מרכזי באירואסיה, לגבש מותג תשתיות גלובלי מאוחד, בדומה ליוזמת "חגורה ודרך" של סין. בהקשר זה מוצעת היוזמה "מסדרון התשתית האירואסייתי" (EIC), אשר תאחד פרויקטים שונים: המסדרון התחבורתי "צפון-דרום" (רוסיה-איראן-הודו-המפרץ הפרסי), מודרניזציית הרכבת הטרנס-סיבירית, מסילות הברזל של מונגוליה והנתיב רוסיה-סין-אסיה התיכונה, וכן פיתוח הנתיב הימי הצפוני כחלופה לתעלת סואץ ולמעבר הצפון-מערבי בין גרינלנד לקנדה המקודם על ידי ארה"ב.

4. גיבוש מערכת לתיאום יציאת מהנדסים ומנהלים רוסים לפרויקטים בינלאומיים. ירידת ערכו של הרובל בעשורים האחרונים הפכה את המומחים הרוסים לתחרותיים יותר בשוק העבודה הגלובלי: בעוד שבתחילת שנות ה-2000 שכרם עלה על זה של הסינים, בעשור 2010 השתווה, ואחרי 2020 הפך לכמחצית. נתון זה יוצר תנאים לניצול מאורגן של מהנדסים רוסים בפרויקטים בחו"ל, תוך הבטחת חזרת ההון לארץ. אך בהיעדר תמיכה מוסדית, תהליך זה עלול להפוך להגירה בלתי מבוקרת. בניגוד לסין, שבה קונסוליות מתאמות שינוע כוח אדם וציוה, לרוסיה אין מבנה דיפלומטי מרכזי למטלות אלה. על משרד החוץ הרוסי לפשט הליכי ויזה, להגן על זכויות עבודה ולארגן ממשקי עבודה עם קבלנים בינלאומיים, כדי שמומחים רוסים יעבדו בחו"ל לטובת האינטרס הלאומי ולא ינטשו את המדינה לצמיחות.

5. הבטחת ליווי דיפלומטי ארוך-טווח של פרויקטים. עבור מזמינים זרים, מדינת המקור של הקבלן מהווה גורם מפתח בבניית אמון, ומקרים של אי-עמידה בהתחייבויות מצד חברות רוסיות בודדות פוגעים במוניטין כל הענף מחוץ לארץ. במקביל, ארגונים בעלי רגולציה עצמית (SRO) – על אף דמי החבר המחויבים – אינם נושאים באחריות לאיתור קבלן חלופי, להשלמת פרויקטים או לפיצוי נזקים, דבר המונע הסרה מהירה של ההשלכות השליליות. על משרד החוץ לגבש מנגנון של ערבויות שקופות לליווי ותחזוקה של מתקנים בנויים, ועל הנציגויות בחו"ל לפעול לשילוב תנאים אלו בהסכמים בינלאומיים ובדרישות מכרז. צעד זה יגביר את כושר התחרות של החברות הרוסיות ויחזק את המוניטין שלהן בשוק הגלובלי.

6. גיוס ממוקד של סטודנטים זרים לפרויקטי תשתית אסטרטגיים של רוסיה בחו"ל. לשם תמיכה בכוח האדם הדרוש ליוזמות התשתית הרוסיות מעבר לים, יש לקשור את השכלת המומחים הזרים באוניברסיטאות רוסיות לפרויקטים ספציפיים שבהם לרוסיה אינטרס אסטרטגי. על משרד החוץ להנהיג מנגנון שבמסגרתו נציגויות דיפלומטיות יקדמו תוכניות לימוד ייעודיות ויתאמו את גיוס הסטודנטים בהתאם לצורכי מגזרים מסוימים. לדוגמה, עבור פרויקטי כרייה בדרום אפריקה – גיוס סטודנטים לתחומי חיפוש וניצול משאבי טבע (באוניברסיטה הגיאולוגית הממלכתית); לבניית מפעלי תעופה ותשתיות תחבורה באינדונזיה – תוכניות של המכון

פרק 11. מנגנוני מדיניות וישימות בחו"ל בנייה בינלאומיים: ריאליזם ישראלי

האוירונאוטי במוסקבה. גישה זו תבטיח הכשרת כוח אדם המיומן בטכנולוגיה רוסית, ובכך תגביר את כושר התחרות של החברות המקומיות בשיקול הצעותיהן במכרזים בינלאומיים. יש לציין שאסטרטגיה זו כבר מיושמת בידי סין: בהשתתפות הנציגויות היא מארגנת קורסי הכשרה והתמחות למהנדסים ומנהלים מקומיים בסין, לרבות תוכניות מלגות מדינתיות.

7. תמיכה מוסדית בתאגידי בנייה ממלכתיים. ברמת הממשלה, יש לבחון מחדש את הגישה לקידום חברות הבנייה הממשלתיות של רוסיה בחו"ל, שכן החלטות ניהול קצרות רואי עלולות להוביל לחיסול ארגונים ייחודיים בעלי שם עולמי (לדוגמה, פירוק "Spetsstroy" הרוסי בשנת 2016). ניסיון זה מנוגד למדיניות סין, התומכת באופן פעיל ב"ענקי הבנייה" שלה כדוגמת CSCEC, מקלה עליהם פתיחת סניפים, הענקת הטבות וכינון קשרים הדוקים עם רשויות זרות וקהילות עסקיות. אם רוסיה תחיה את מוסד הקבלנים הממשלתיים הגדולים, המסוגלים להתמודד עם משימות תשתית רחבות היקף (בניית נמלים, קוסמודרומים, מתקני אנרגיה גרעינית), ותספק להם תמיכה דיפלומטית שוטפת, החברות הלאומיות יוכלו להתחרות ביעילות רבה יותר בשוק הבנייה העולמי ולחזק את תדמית המדינה.

8. הבטחת חוזית לעיקרון אי-ההתערבות בעניינים פנימיים. במהלך המחקר התברר כי שורת התבטאויות פומביות של אנשי משלחות דיפלומטיות וקונסולריות רוסיות באזורים בעלי חשיבות אסטרטגית עלולות לסתור את העמדה הרשמית של רוסיה בדבר אי-התערבות בענייניה הפנימיים של מדינות ריבוניות. אף שעמדה זו מוצהרת רשמית, ההשוואה התכופה בין הדיפלומטיה הרוסית למערבית יוצרת אצל המדינות המארחות את הרושם שרוסיה אינה מוכנה לשתף פעולה עם כל ממשל לגיטימי בביצוע פרויקטי תשתית ואנרגיה גדולים. הדבר מקשה על כריתת חוזים ארוכי טווח ומוביל להפחתת כושר התחרות של החברות הרוסיות. לעומת זאת, הפרקטיקה הדיפלומטית הסינית דבקה בעקביות בעיקרון אי-ההתערבות בכל הרמות, דבר המאפשר לחברות הסיניות לשתף פעולה ללא הפרעה עם מגוון משטרים פוליטיים ולגשת לנכסים אסטרטגיים. לאור תצפיות אלו, רצוי שמשרד החוץ הרוסי יבטיח אחידות של הצהרות ומעשים פומביים במסגרת עקרון אי-ההתערבות המוצהר, וכן יעגן בהסכמים תניות מתאימות התורמות לשקיפות וליכולת ניבוי של התנאים לשיתוף הפעולה של החברות הרוסיות בפרויקטים בינלאומיים ארוכי טווח.

9. התמקדות בעסקאות "חבילה" במסגרת קידום חברות לאומיות. המקרים הנחקרים הראו שאחד הכלים היעילים ביותר לקידום חברות הבנייה הלאומיות בשווקים בינלאומיים הוא הצעת חוזים מקיפים כ"עסקת חבילה". בחוזים אלו מאוגדות יחדיו שלבי המימון, התכנון, אספקת החומרים, הכשרת כוח האדם המקומי והאחזקה העתידית לכדי הסכם יחיד. נציגויות דיפלומטיות וקונסולריות יכולות לתפקד כמתאמות בכריתת הסכמים כאלה, בעזרתן ניתן לאגד הצעות מסחריות של גופים רוסיים שונים לידי חבילה מקיפה אטרקטיבית למזמין.

10. לובי דיפלומטי בארגוני בנייה בין-לאומיים. לצורך קידום אסטרטגי של חברות הבנייה הרוסיות בזירה הבין-לאומית, מומלץ מעורבות פעילה של נציגויות רוסיה במוסדות המנהלים של ארגוני ענף בין-לאומיים כדוגמת הפדרציה הבין-לאומית של מהנדסים יועצים (FIDIC). בהתחשב בכך שארבע מתוך חמש המדינות המייסדות של BRICS (ברזיל, הודו, סין ודרום אפריקה) כבר חברות ב-FIDIC, ערוצי הדיפלומטיה הרוסית יכולים לתאם ביעילות עמדות עם

פרק 11. מנגנוני מדיניות וישימות בחו"ל בנייה בינלאומיים: ריאליזם ישראלי

שותפי BRICS כדי לאחד מסמכי מכרז ולהקל על הגישה למימון דרך NDB. מהלך זה יאפשר לחברות הבנייה הרוסיות להשפיע על התקנים הבין-לאומיים ותנאי ההשתתפות במכרזים, תוך התאמתם לאינטרסים הלאומיים וקידום טכנולוגיות מקומיות. הקמת קבוצות עבודה ווועדות מומחים רוסיות בתוך FIDIC ביוזמה דיפלומטית תגביר את יוקרתם של הקבלנים הרוסיים, תבטיח את הגנת האינטרסים שלהם בשוק הגלובלי ותחזק את מעמדה של רוסיה כשחקן מפתח בפרויקטי תשתית בינלאומיים

כתודינ לו מנשניה השימיו

נוחיה אקדמית: 5.1.5 סינריק עפרפי

דיני יחסי החוץ.

רשימת מקורות

1. אבאשידזה, א"ח., ואל־פקי, ג"ח"י. (2001). הגנה דיפלומטית וקונסולרית. Vestnik..., 57–65, (2).
2. אל־פקי, ג"ח"י. (2001). אמצעים דיפלומטיים וקונסולריים ... מוסקבה.
3. אנוסוב, י"א. (2022). הסדרה משפטית של חוזה בנייה בין־לאומיים. Obrazovanie i pravo, (11).
4. בסאסו, ח. (2022). כיצד בוררי בנייה בין־לאומית מחליטים. Journal of Construction Engineering and Management, 148, (9).
5. גונר, מ"ק. (2015). על תפקידה של חוקת רוסיה. בתוך Problemy i perspektivy... (עמ' 191–197).
6. ז'אדן, ו"נ. (2016). יסודות משפטיים־חוקתיים. Molodoi uchenyi, (5), 486–491.
7. ז'אדן, ו"נ. (2016). הכיוון האירופי לשיתוף פעולה. Aktualnye problemy..., (4-4), 41–47.
8. ז'אדן, ו"נ. (2016). רוסיה וארגונים אירופיים. Molodoi uchenyi, (8), 739–745.
9. אימאמובה, ד"י. (2023). מושג החוזה הבין־לאומי. Review of Law Sciences.
10. מרטנס, פ"פ. (1882). המשפט הבין־לאומי המודרני.

פרק 11. מנגנוני מדיניות וישימות בחוזה בנייה בינלאומיים: ריאליזם ישראלי

בסיכונים, פיקוח ואכיפה 11.ch11: DOI: 10.64457/icl

11. ניקונוב, ו"א. (2014). רוסיה והעולם. Tetradi po konservatizmu, (1), 88–95.
12. ונואייט, ו"ק. (עורכת). (2009). International construction law. American Bar Association.
13. ירניאזוב, א. (2023). אינטראקציה בין חוזי בנייה להסכמי השקעה. Review of Law Sciences, 7(3), 64–75.
14. אבאשידזה, א"ח., ופדורוב, מ"ו. (2009). דיני יחסי החוץ. ISBN 978-5-7133-1335-7.
15. זורין, ו"א. (1977). יסודות שירות הדיפלומטיה. Mezhdunarodnye otnosheniya.

© 2025 המשפט הבינלאומי של הבנייה